

**BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI ASKER ZAYİATININ TESPİTİNDE HENÜZ
BİLİNMEYEN ÖNEMLİ BİR KAYNAK:
“Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defterleri”***

Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ**

Öz

Osmanlı Devleti açısından Birinci Dünya Savaşı'nın önemli problemlerinden birisi savaşta ne kadar zayıatın olduğunun tam tespitinin yapılamamasıdır. Osmanlı'nın savaştığı hemen bütün cephelerdeki kayıplarla ilgili verilen rakamlar tartışmaya açık görünmektedir. Ancak, konuyla ilgili kaynaklar değerlendirildikçe, zayıatla ilgili daha doğru rakamlara ulaşılabilecektir. Günümüz kurumsal karşılığı ile Askeralma Bölge Başkanlıkları diyebileceğimiz “Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri”nce tutulan bugünkü karşılığı ile Gelen Evrak Defteri anlamına gelen “Şifre-i Mevrude Defterleri”nde, dönemin cephe ve cephe gerisi faaliyetleri, lojistik çalışmalar ve özellikle personel durumu hakkında önemli kayıtlar bulunmaktadır. Bu araştırmada, tarih literatüründe ilk kez “Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defterleri”nin, Birinci Dünya Savaşı lojistik faaliyetlerinin özellikle “şehid, esir, kayıp” asker zayıatının tespitinde nasıl bir kıymet içerdiği hususu örneklerle ortaya koyulmuştur.

Anahtar kelimeler: Birinci Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti, şehid-esir kayıp askerler, Ahz-ı asker Kalem Riyaseti, Şifre-i Mevrude Defterleri

An Important Source Not Known so far to Determine Casualties in the First World War: Recruiting Services and “Incoming Documents”

Abstract

An important problem related with the Ottoman State is the fact that the casualties during the First World War have not fully been determined yet. The numbers given for the casualties nearly in all fronts the Ottomans fought wars seem to be questionable. However, we think that more accurate data can be obtained as the related sources are assessed more carefully. There are substantial records about the activities both in and behind the fronts, logistic activities, and especially the situation of the personnel in “Şifra-i Mavrude Defterleri,” corresponding today's incoming documents, kept by “Ahz-ı Asker Reyasatları”, today's local recruitment boards. In this resource, the historic value the Incoming Documents kept by Recruiting Main Stations has in determining logistic activities particularly the casualties regarding with martyrs, captives and missing soldiers is illustrated.

---

* Türk Tarih Kurumu ve Akdeniz Üniversitesi'nce 7-10 Aralık 2016 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen “Uluslararası Birinci Dünya Savaşı Sempozyumu (Türk- İngiliz Penceresinden)”na sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

**Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Tarih Eğitimi Anabilim Dalı, nkostuklu@konya.edu.tr

Keywords: The First World, Ottoman State, artyrs-captives and missing soldiers, Recruiting Services, Incoming Documents

1. Giriş

Osmanlı Devleti açısından Birinci Dünya Savaşı'nın önemli problemlerinden birisi de bu savaşta ne kadar zayıatın olduğunun tam tespitinin yapılamamış olmasıdır. Osmanlı'nın savaştığı hemen bütün cephelerdeki kayıplarla ilgili verilen rakamlar tartışmaya açık görünmektedir. Mesela; Sarıkamış'taki zayıat, ilgili yayınlarda 60 bin ile 90 bin arasında çok büyük farklılıklarla ve genel olarak verilmektedir. Yine aynı şekilde, Çanakkale'deki kayıplar hakkındaki rakamlar birbirinden çok farklıdır. Galiçya'daki kayıplarımız Genelkurmay yayınlarında "15.000 civarında olduğu tahmin edilmektedir" ifadesiyle açıklanmaktadır. Bu tür örnekleri çoğaltmak mümkündür. Buradaki problem şüphesiz savaşın olağanüstü şartlarıyla alakalı olduğu kadar, konuyla ilgili bazı temel kaynaklardan habersiz oluşumuzla da yakından ilişkilidir. Büyük bölümü "*Şehitlerimiz*"¹ adlı yayınlarda değerlendirilen MSB Lodumlu Arşivi belgelerinin yanısıra, daha önce literatüre tanıttığımız *Vefayata Mahsus Vukuat Defterleri*² ile bu bildiride ele alacağımız "*Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri 'Şifre-i Mevrude Defterleri'*"ndeki kayıtlarla, doğruya daha yakın sonuçlara ulaşabilmesi mümkün görünmektedir.

2. Bir Tarih Kaynağı Olarak "*Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defterleri*"

Yakın Türk tarihinin henüz bilinmeyen ama önemli bir kaynağı olarak kabul ettiğimiz Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defterleri'nin nitelik ve niceliğini anlayabilmek için öncelikle söz konusu defterlerin tutulduğu ilgili kurum askeralma teşkilatının tarihçesine kısaca bakmamız faydalı olacaktır.

Bilindiği üzere, Tanzimat'la birlikte askerlik alanında yeni düzenlemelerin yapılması ile askeralma usul ve kurallarını içeren bir dizi kanunlar çıkarılmış idi. Osmanlı Devleti'nde askeralmayı düzenleyen; 1846, 1870, 1886 ve 1914 tarihlerinde olmak üzere 4 kanun yürürlüğe girmiştir³. Bunlardan birincisi olan

¹Milli Savunma Bakanlığı, *Şehitlerimiz*, C.1-5, Ankara 1998

²Nuri Köstüklü, "Balkan Savaşlarından Milli Mücadele'ye Şehitler Üzerine Yapılacak Bilimsel Araştırmalarda Metod ve Kaynak Meselesine Dair Bazı Düşünceler", *Dokuzuncu Askeri Tarih Semineri Bildirileri II*, ATASE yay., Ankara 2006, s.205-219; Nuri Köstüklü, "Birinci Dünya Savaşı Sosyal Tarihinin Yeterince Bilinmeyen bir Kaynağı: Vefayata Mahsus Vukuat Defterleri", *Uluslararası Birinci Dünya Savaşı Sempozyumu*, Türk Tarih Kurumu, 12-15 Kasım 2015- İZMİR

³ Bu kanunlar hakkında bkz., Faruk Aydın, *Osmanlı Devleti'nde Tanzimattan Sonra Askeralma Kanunları (1839- 1914)*, Genelkurmay ATASE yay, Genelkurmay basımevi, Ankara 1994; Sözkonusu kanunların ayrıntılı bir değerlendirmesi için bkz., Ayten Can Tunalı, *Tanzimat Döneminde Osmanlı Kara Ordusunda Yapılanma (1839- 1876)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.

1846 tarihli Kur'a Kanunu'nun 7. Maddesinde düzenlenen ve devamındaki kanunlarda yer verilen "kazaların yer ve durumu göz önünde tutularak her kazada bir askerlik şubesi kurulması" hükmü gereği askerlik şubeleri açma çalışmalarına başlandı. İhtiyaca göre memleket; ordular bölgelerine, ordu bölgeleri ise kolordu, kolordu bölgeleri de tümen bölgelerine ayrılmış idi. Ordu bölgesinde bir askeralma komisyonu kurulmuş, her kolordu bölgesi bir askeralma dairesi/bölgesi kabul edilmiştir. Askeralma dairesi/bölgesi başkanlıklarına bağlı; her tümende bir askeralma kalemi başkanlığı (Ahz-ı asker Kalem Riyaseti) ve bu kaleme bağlı ilgili tümen bölgesindeki kazalarda askerlik şubesi başkanlıkları açılmıştır⁴. 1870 tarihli Kur'a Kanunu'na göre ülke 6 ordu bölgesine ayrılmış, 1886'daki düzenlemede ise her ordu bölgesi 4 tümen ve 2 tugay dairesine ayrılarak ayrıntılı bazı düzenlemelere girilmiş idi. Mevcut kanunlar üzerine küçük bazı düzenlemelerle 1914 tarihli Askeralma Kanunu hazırlanmış, I. Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı'nda yürürlükte olan bu kanun yine bazı değişikliklerle 1927 yılında 1111 sayılı Askeralma Kanunu'na esas teşkil etmiştir⁵.

Meseleyi daha iyi anlayabilmek için araştırmamıza konu olan Birinci Dünya Savaşı yıllarından bir örnek vermek gerekirse: Bu yıllardaki askeri yapılanmada 7., 8., ve 9., Tümenler (Fırkalar) 3. Kolorduya; 10., 11., 12., Tümenler 4. Kolorduya bağlı idiler. 3. Kor. Ahz-ı asker Heyet Reisi Mirliva Cemaleddin, kendine bağlı 8. Fırka Ahz-ı asker Kalem Riyasetine emirler veriyor, Kalem Riyaseti de bu emirleri kendine bağlı ilçe askerlik şubelerine iletliyordu⁶.

1915 yılında Osmanlı Devleti içinde 13 Kolordu ve bu Kolordulara bağlı Tümenler (Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri) ve her bir Tümen Ahz-ı asker Kalem Riyasetine bağlı olmak üzere toplam 262 askerlik şubesi bulunmaktaydı.

Bizim burada tanıtmaya çalıştığımız, Kolordu askeralma dairesi başkanlığına bağlı her tümende (fırkada) oluşturulan ve o tümen bölgesini içine alan Ahz-ı asker Kalem Riyaseti'ne ait şifre-i mevrude defterleridir. Bu defterler, yıllık olarak tutuluyor ve o yıl içerisinde, Kalem Riyasetine bağlı askerlik şubeleri ve diğer ilgili makamlardan gelen bütün yazılar olduğu gibi kaydediliyor idi. Dolayısıyla Askerlik şubelerinin hemen bütün faaliyetlerini bu kayıtlardan takip edebilmek mümkün gözükmektedir.

Elimizde bu defterlerden bir örnek bulunmaktadır. Üzerinde "1336 Senesi Şifre-i Mevrude Defteri" yazan yani 1920 yılı 8. Fırka Ahz-ı asker Kalem Riyaseti

⁴Mustafa Şahin- Cemile Şahin, "Türk İstiklal Harbinde Askerlik Şubeleri ve Kilis Askerlik Şubesi", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı:52, Erzurum 2014, s.274-275.

⁵Osmanlı'nın son dönemlerinden günümüze askeralma usulleri hakkında ayrıntılı bir çalışma için bkz., Şenol Çöklü, *I. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Askeralma Usulleri (Ahz-ı Asker)*, Atatürk Araştırma Merkezi yay., Ankara 2014.

⁶Nuri Köstüklü, *Milli Mücadele'de Manisa- Uşak- Afyonkarahisar ve Konya Hattı (8. Fırka ve Akşehir Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defteri)*, Atatürk Araştırma Merkezi yay., Ankara 2009, s. 7, 67-69.

ve Akşehir Ahz-ı asker Kalem Riyaseti'ne gönderilen yazışmaları içeren ve daha önce literatüre tanıttığımız defter bize bu konuda çok önemli ipuçları vermektedir⁷. Mevcut yazışmaları tasnif ettiğimizde; 1- Birinci Dünya savaşı sırasındaki zayıat, 2- Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri ve Kuva-yı Milliye'nin faaliyetleri, 3- Düşman taarruzu ve askeri hareketlerle ilgili bilgiler, 4- İdari ve Lojistik Faaliyetler, 5- Askerlik şubeleri personeliyle ilgili bilgiler, 6- Cephe gerisinde yaşanan problemler ve zorluklar vb. alanlarda pekçok önemli yazışmalara rastlıyoruz.

Elimizdeki bu verilerden hareketle daha önceki yıllara ait farklı Ahz-ı asker Kalem Riyasetlerinin Şifre-i Mevrude Defterlerinden, biz Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı'nın pek çok yönünü ve bilinmeyenlerini tespit edebilme imkânına sahip olduğumuzu düşünüyoruz. Özellikle, askerlik şubelerinin doğrudan ilgi alanına giren askeralma ve asker zayıatı konusunda bu kaynakların, mevcut bilgilerimizi zenginleştireceği veya pekçok bilinmeyi ortaya koyacağı kanaatindeyiz.

Birinci Dünya Savaşı yıllarındaki teşkilatlanmaya göre Ahz-ı asker Kalem Riyasetleri'nin kurumsal olarak günümüz karşılığı Askeralma Bölge Başkanlıklarıdır. Dolayısıyla tabii olarak tanıtmaya çalıştığımız Şifre-i Mevrude Defterlerinin bu kurum arşivlerinde bulunması gerektiği akla gelmektedir. Ancak, Konya Askeralma Bölge Başkanlığı'na Üniversitemiz kanalıyla yaptığımız müracaatta; "Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defterleri'nin Konya Askeralma Bölge Başkanlığı'nda bulunmadığı, anılan defterlerin Genelkurmay ATASE Daire Başkanlığı ve MSB Personel Başkanlığı'nda bulunabileceği"⁸ cevabı alınmıştır. Bunun üzerine, söz konusu kaynağın tespiti için her iki kuruma müracaat ettik. ATASE Daire Başkanlığı'nca tarafımıza gönderilen cevabî yazıda; "Arşiv şube Müdürlüğü'nde talep ettiğiniz Şifre-i Mevrude Defterleri bulunmamaktadır. Ancak yapılan araştırmalarda Kolordu ve Tümenlere bağlı Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri ile şubelerin yazışmalarının bulunduğu tespit edilmiştir" denilmektedir⁹. Bu bilgiler bizim için önemlidir, çünkü tanıtmaya çalıştığımız defterlerin içeriği de; Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri ile bağlı bulunan şubelerin yazışmalarıdır. Muhtemelen "şifre-i mevrude defteri" şeklinde tasnif yapılmamış olabilir. Öteyandan, MSB Arşiv Müdürlüğü'nden alınan cevapta ise; "Osmanlı Türkçesi ile yazılı envanterde "şifre-i mevrude defterleri" isimli arşiv malzemesinin tespit edilemediği, ancak; ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz gerektiren söz

⁷ Nuri Köstüklü, *Milli Mücadele'de Manisa- Uşak- Afyonkarahisar ve Konya Hattı (8. Fırka ve Akşehir Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defteri)*, Atatürk Araştırma Merkezi yay., Ankara 2009.

⁸ MSB, Konya Askeralma Bölge Başkanlığı'nın, NEÜ., A. Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dekanlığı'na gönderdiği 16 Mayıs 2016 tarih ve 1500-16 sayılı yazıları.

⁹ Genelkurmay ATASE Başkanlığı'nca tarafımıza gönderilen 18 Kasım 2016 tarih ve Arşiv Ş. 7065748 sayılı yazıları.

konusu arşiv envanterin genel ve analitik tasnif faaliyeti devam etmektedir”¹⁰ denilmektedir. Bu ifadelerden, tasnif faaliyeti devam eden envanter arasında söz konusu defterlerin bulunabileceği ihtimali akla geliyor.

Şimdi Birinci Dünya Savaşı asker zayıyatının tespitinde, tanıtıma çalıştığımız bu defterlerin ne derece önemli olduğunu, bazı örnekler çerçevesinde anlamaya çalışalım;

1920 yılı Şubat sonu ve Mart başlarında 8. Fırka Kalem Riyaseti, bölgesindeki askerlik şubelerine gönderdiği yazılarda; “esna-yı harpte şehid, vefat, gâib, esir olarak” ne kadar zâiyat olduğu, mütârekeden sonra ne kadar askerin döndüğü, şube dairesinde değişik doğumlarda ne kadar askerin olduğu hususlarında bilgi istemiştir.

Demirci Şube Reisi Mehmed Fahreddin 1 Martta gönderdiği cevabi yazısında; I. Dünya Savaşındaki zâiyatlarının 2176, tezkere ile veya esaretten dönenlerin toplamının 300, olduğunu, bildirmiştir¹¹.

Kula Şubesi ise şu bilgileri vermiştir: Esna-yı harpte zâiyat toplamı 2584, mütâreke sonraki terhisen veya esaretten dönenlerin sayısı 8108¹².

Gedüs (Gediz) Şubesi 3 Mart itibarıyla gönderdiği cevabi yazıda; şubeleri dairesinde Savaş sırasında şehid, vefat, gâib, esir olarak toplam 2518 nefer’in zayi olduğunu, Mütârekeden sonra terhisen veya esaretten 1868- 73 doğumlulardan 467 nefer geldiğini belirtmektedir¹³.

Uşak Şubesinin verdiği bilgiye göre; Harb-i umumîde değişik doğumlulardan 1512 vefat ve 598 asker şehit olmuştur. Terhisen veya esaretten dönenlerin sayısı 971’dir¹⁴.

Alaşehir Şubesi savaş sırasındaki toplam zâiyat sayısını 2108 ¹⁵,esaretten gelen nefer sayısını ise 70 olarak bildirmiştir¹⁶.

Simav Şubesi de 4 Mart tarihli yazısında, savaş sırasındaki zâiyat miktarını 2012, terhis veya esaretten dönenlerin toplam sayısını 3220 olarak ifade etmektedir¹⁷.

¹⁰T.C. Milli Savunma Bakanlığı Arşiv Müdürlüğü’nce tarafımıza gönderilen 18 Kasım 2016 tarih ve 7940-4966 sayılı yazıları.

¹¹8. Fırka ve Akşehir Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri 1336 Yılı Şifre-i Mevrude Defteri, s.15, belge no: 47; (8. Fırka, işgaller dolayısıyla önce Afyonkarahisar’a taşınmış, buranın da işgali sonrası aynı deftere Akşehir Ahz-ı asker Kalem Riyaseti devam etmiştir). (Bundan sonra bu kaynağa yapılan atıflarda; “8. Fırka ve Akşehir ŞMD” kısaltması kullanıldı). Bazı sayfa örnekleri EK’te verilmiştir.

¹²8. Fırka ve Akşehir ŞMD, s.19, belge no:8.

¹³8. Fırka ve Akşehir ŞMD, s.17, belge no: numarasız.

¹⁴8. Fırka ve Akşehir ŞMD, s.17, belge no: 185

¹⁵8. Fırka ve Akşehir ŞMD, s.18, belge no:8.

¹⁶8. Fırka ve Akşehir ŞMD, s.16, belge no: 25.

¹⁷8. Fırka ve Akşehir ŞMD, s.18, belge no:5

Soma Şubesi 8 Mart tarihinde gönderdiği cevabında; savaş sırasındaki zâyiatlarının 1402, terhisen veya esaretten gelenlerin sayısını 196 olarak bildirmektedir¹⁸.

8. Fırka Ahz-ı asker Kalem Riyaseti, bölgesindeki askerlik şubelerine “esna-yı harpte şehid, vefat, gâib, esir olarak” ne kadar zayıat olduğuna dair yazı gönderdiğine göre, muhakkak diğer tümen(fırka) bölgeleri yani Ahz-ı asker Kalem Riyasetleri de böyle bir tespit için görevlendirilmiş olmalıdır. Dolayısıyla, diğer Ahz-ı asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defterleri'nin incelenmesi ile Birinci Dünya Savaşı asker zayıatı konusunda doğruya en yakın rakamlara ulaşabileceğini düşünüyoruz

3. Sonuç

Bu araştırmada, sınırlı ama somut bazı örnek ve veriler çerçevesinde, Birinci Dünya Savaşı ve Millî Mücadele yıllarının öncelikle asker zayıatı ve diğer askerî konuları olmak üzere pekçok problemini aydınlatılabileceğini düşündüğümüz ve şimdiye kadar bilinmeyen önemli bir kaynağı; *Ahz-ı asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defterleri* tanıtılmaya çalışılmıştır. Bu defterlerin, ilgili arşivlerden tespit ve değerlendirilmesi ile, yalnızca zayıat konusunda değil, yukarıda da ifade ettiğimiz üzere, Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı'nın pekçok problem ve bilinmezlerine ışık tutacak zenginlik ve değerde bilgilere ulaşılacağı kanaatindeyiz.

4. Kaynaklar

Kitap ve makaleler

- AYIN, F., 1994, “Osmanlı Devleti’nde Tanzimattan Sonra Askeralma Kanunları (1839- 1914)”, Genelkurmay ATASE yay, Genelkurmay basımevi, Ankara.
- ÇÖKLÜ, Ş., 2014, “I. Meşrutiyet’ten Cumhuriyet’e Askeralma Usulleri (Ahz-ı Asker)”, Atatürk Araştırma Merkezi yay., Ankara.
- KÖSTÜKLÜ, N., 2009, “Millî Mücadele’de Manisa- Uşak- Afyonkarahisar ve Konya Hattı (8. Fırka ve Akşehir Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri Şifre-i Mevrude Defteri)”, Atatürk Araştırma Merkezi yay., Ankara.
- KÖSTÜKLÜ, N., 2006, “Balkan Savaşlarından Millî Mücadele’ye Şehitler Üzerine Yapılacak Bilimsel Araştırmalarda Metod ve Kaynak Meselesine Dair Bazı Düşünceler”, Dokuzuncu Askerî Tarih Semineri Bildirileri II, ATASE yay., Ankara, s.205-219.
- KÖSTÜKLÜ, N., 2015, “Birinci Dünya Savaşı Sosyal Tarihinin Yeterince Bilinmeyen bir Kaynağı: Vefayata Mahsus Vukuat Defterleri”, Uluslararası Birinci Dünya Savaşı Sempozyumu, Türk Tarih Kurumu, 12-15 Kasım 2015- İZMİR.

¹⁸8. Fırka ve Akşehir ŞMD, s.18, belge no: numarasız

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI, 1998, *Şehitlerimiz*, C.1-5, Ankara

ŞAHİN, M., - Cemile Ş,2014, "*Türk İstiklal Harbinde Askerlik Şubeleri ve Kilis Askerlik Şubesi*", Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı:52, Erzurum.

TUNALI, A. Can., 2003, "*Tanzimat Döneminde Osmanlı Kara Ordusunda Yapılanma (1839- 1876)*", (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Resmi yazışmalar

-MSB, Konya Askeralma Bölge Başkanlığı'nın, NEÜ., A. Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dekanlığı'na gönderdiği 16 Mayıs 2016 tarih ve 1500-16 sayılı yazıları.

-Genelkurmay ATASE Başkanlığı'nca tarafımıza gönderilen 18 Kasım 2016 tarih ve Arşiv Ş. 7065748 sayılı yazıları.

-T.C. Milli Savunma Bakanlığı Arşiv Müdürlüğü'nce tarafımıza gönderilen 18 Kasım 2016 tarih ve 7940-4966 sayılı yazıları.

Ekler; 8. Fırka ve Akşehir Ahz-ı Asker Kalem Riyasetleri 1336 Yılı

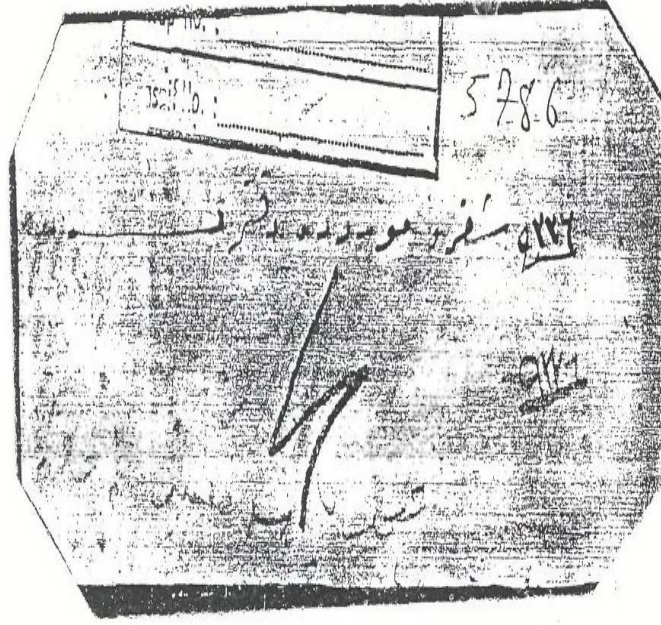
Şifre-i Mevrude Defteri'nden bazı sayfa örnekleri

<p>15</p> <p>عاشقه فرقه قلم سیستان</p> <p>نمبر ۶۸۷</p> <p>۹۱۰۷/۱۸۷۱</p> <p>نمبر ۶۸۸</p> <p>نمبر ۶۸۹</p> <p>نمبر ۶۹۰</p> <p>نمبر ۶۹۱</p> <p>نمبر ۶۹۲</p> <p>نمبر ۶۹۳</p> <p>نمبر ۶۹۴</p> <p>نمبر ۶۹۵</p> <p>نمبر ۶۹۶</p> <p>نمبر ۶۹۷</p> <p>نمبر ۶۹۸</p> <p>نمبر ۶۹۹</p> <p>نمبر ۷۰۰</p>	<p>12</p> <p>صالحه نامه فرقه قلم سیستان</p> <p>نمبر ۶۸۷</p> <p>نمبر ۶۸۸</p> <p>نمبر ۶۸۹</p> <p>نمبر ۶۹۰</p> <p>نمبر ۶۹۱</p> <p>نمبر ۶۹۲</p> <p>نمبر ۶۹۳</p> <p>نمبر ۶۹۴</p> <p>نمبر ۶۹۵</p> <p>نمبر ۶۹۶</p> <p>نمبر ۶۹۷</p> <p>نمبر ۶۹۸</p> <p>نمبر ۶۹۹</p> <p>نمبر ۷۰۰</p>
---	---

Üzerinde "Şene 336 Şifre-i mevrude defteri" yazılı defterin dış kapağındaki etiket.